

Promemoria rörande 16-18 lag (1999:678) om utstationering av arbetstagare (utstationeringslagen)

Kronofogdemyndighetens rättsavdelning har uppmärksamma att 16-18 §§ utstationeringslagen behöver ses över.

16 § anger att om ett avgiftsföreläggande har godkänts, gäller det som domstols lagakraftvunna avgörande varigenom avgift har tagits ut. Ett godkännande som görs sedan den tid som satts ut i föreläggandet har gått ut är dock utan verkan.

17 § utstationeringslagen ange att om ett avgiftsföreläggande enligt 16 § inte har godkänts inom utsatt tid, får Arbetsmiljöverket ansöka hos den förvaltningsrätt inom vars domkrets avgiftsföreläggandet har utfärdats om att sanktionsavgift ska tas ut.

18 § utstationeringslagen anger att sanktionsavgift får tas ut bara om ansökan har delgetts den som anspråket riktas mot inom fem år från den tidpunkt då överträdelsen skedde. Ett beslut om att avgift ska tas ut ska genast sändas till länsstyrelsen. Avgiften ska betalas till länsstyrelsen inom två månader från det att beslutet vann laga kraft. En upplysning om detta ska tas in i beslutet. Om avgiften inte betalas inom den tid som angetts, ska dröjsmålsavgift tas ut enligt lagen (1997:484) om dröjsmålsavgift. Den obetalda avgiften och dröjsmålsavgiften ska lämnas för indrivning. Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

I 3 kap. utsökningsbalken (UB) regleras vad som gäller beträffande olika exekutionstitlar. Enligt 3 kap. 1 § UB, får verkställighet ske under de förutsättningar som anges i detta kapitel, på grund av de exekutionstitlar som räknas upp. En sådan typ av exekutionstitlar är domstols dom, utslag eller beslut och en annan typ av exekutionstitlar är förvaltningsmyndighets beslut som enligt särskild föreskrift får verkställas. Domar i sig är verkställbara under de förutsättningar som anges i 3 kap. 3 - 6 §§ UB och förvaltningsmyndigheters beslut som enligt särskild föreskrift får verkställas är verkställbara under de förutsättningar som anges i 3 kap. 20 § UB. Det krävs alltså en uttrycklig föreskrift att verkställighet ska få ske enligt UB för att förvaltningsmyndigheters beslut ska vara verkställbara, se prop. 1980/81:8 s. 290, jämför även SOU 2016:81 s. 92 f.

Att ett godkänt föreläggande av sanktionsavgift gäller som domstols lagakraftvunna avgörande är ingen sådan uttrycklig föreskrift att verkställighet får ske enligt UB. Den innebörd det får gäller istället bara hur långt verkställigheten får gå, d.v.s. att utmätning, försäljning och redovisning får ske (se 8 kap. 4 § och 13 kap. 14 § UB).

Om ett icke godkänt föreläggande har lämnats till domstol utgör domen i sig, om det är en förpliktelse, en verkställbar exekutionstitel och innan den fått laga kraft får verkställighet ske i form av utmätning. Försäljning får bara ske om den utmäta egendomen inte är av betydande värde, se 8 kap. 4 § UB. Redovisning av influtna medel får inte ske om inte säkerhet ställs, se 13 kap. 14 § UB.

När det gäller 18 § utstationeringslagen så anger bestämmelsen dels villkor för när sanktionsavgift får tas ut, dels att sådana avgifter ska handläggas enligt indrivningslagen. Det är oklart om det bara är avgifter enligt 16 § utstationeringslagen som avses eller om bestämmelsen även avser obetalda avgifter som dömts ut. Vidare kan tilläggas att hänvisningen till indrivningslagen inte är en sådan verkställighetsföreskrift som gör det möjligt att verkställa sanktionsavgifter. Indrivningslagen och indrivningsförordningen reglerar bara handläggning hos dels den restförande myndigheten, dels hos Kronofogdemyndigheten.

Eftersom godkända förelägganden om sanktionsavgift inte blir direkt verkställbara krävs alltså en exekutionstitel, t.ex. ett utslag i mål om betalningsföreläggande, innan verkställighet kan påbörjas. Endast de sanktionsförelägganden som inte har godkänts och som därefter lämnats till domstol kan verkställas om domstol meddelat dom som förpliktar svaranden att betala. Huruvida ett sådant krav ska handläggas enligt indrivningslagen är oklart då 18 § utstationeringslagen inte är tydlig om den omfattar sådana krav.

Bestämmelserna i 16-18 §§ utstationeringslagen måste alltså ses över i anledning av vad som nu påpekats.

Denna promemoria har stämts av med rättschefen Ulrika Lindén.

Olof Dahnell